

Udruga Franak reagira na HNB-ovo medijsko priopćenje o učincima konverzije od 20.11.15.

Zagreb, 24. studenoga 2015.

SKRETANJE POZORNOSTI HNB-a OD PRAVIH PROBLEMA I "PRANJE RUKU"

Način na koji HNB pristupa samom postupku konverzije kredita te način na koji prezentira razlike u izračunima konverzije iznimno je neprofesionalan, površan i istodobno nedovoljno jasan za prosječnog potrošača.

Argumentacija HNB kreće se na razini neumjesnog i ispraznog dociranja kojim se nažalost samo pokušava prikriti nerad u HNB-u. Postupajući na taj način, HNB se bez imalo obzira nastavlja igrati ljudskim sudbinama, ugrožavajući direktno egzistenciju pojedinaca i čitavih obitelji.

PRAVI PROBLEMI KONVERZIJE - Kršenje zakona od strane banaka i toleriranje kršenja zakona od strane HNB-a

Pravi problem, koji HNB već duže vremena propušta primijetiti, je opetovano KRŠENJE Zakona o potrošačkom kreditiranju od strane banaka koje provode konverziju kredita. Udruga Franak pritom je jako dobro procijenila učinak konverzije ali naravno pod uvjetom da banke u potpunosti poštuju Zakon te da regulator bankarskog tržišta (HNB) nadzire provođenje tog zakona.

HNB, kao i inače zaokupljen više svojim nadmenim stilom negoli svojim zakonskim obavezama kao regulatora tržišta, propušta tako primijetiti kako korisnicima kredita nije problem mala preplata ili manjak kao takav, već je problem direktno kršenje zakona od strane banaka.

Udruga Franak ističe neke od najčešćih načina kršenja „Zakona o konverziji“:

- Lažno prikazivanje i evidentno manipuliranje eurskim kamatama.
- Nepriznavanje statusa klijenta i drugih pogodnosti koje je dužnik imao u CHF kreditu, a što su banke obavezne primijeniti po zakonu (članak 19c stavak 2. i članak 19e stavak8.). Radi se o direktnom kršenju zakona i uvećanju povijesnog kretanja EUR kamatne stope u simuliranom otplatnom planu. Ovom manipulacijom i prevarom dužnicima je ukradeno od 1000 do 5000 eura preplate u pojedinim slučajevima. Ovdje se zapravo radi o stjecanju nepripadajuće dobiti u korist banke, bez ikakvih zakonskih osnova.
- Lažno utvrđivanje i povećanje početne glavnice od strane banaka kroz manipulacije tečaja. Pojedine banke utvrđuju veću početnu glavicu u kunama, veću nego je stvarno isplaćena dužniku u kreditu. Na ovaj način su spomenute banke povećale početne glavnice do 5%.
- Nezakonito uvjetovanje konverzije jednokratnom isplatom utvrđenog manjka uplata.
- Nezakonito izdvajanje dospjele glavnice iz konverzije i uvjetovanje konverzije njenom jednokratnom isplatom.
- Derogiranje prava dužnika u aneksima ugovora o konverziji na način da se korisnici kredita prisiljavaju da, pod krinkom konverzije, pristanu na cijeli niz odredaba u Aneksima ugovora koje su evidentno nezakonite i koja im se uskraćuju zakonska prava. Ovdje se najbolje vidi bahatost

banaka. Podsjećamo, iako su druge banke povukle, da Hypo banka još uvijek nije povukla niti službeno najavila povlačenje odredbe aneksa u slučaju ukidanja zakona od strane Ustavnog suda.

DOVOĐENJE DUŽNIKA U NEPRAVEDAN I NEPOŠTEN POLOŽAJ

- HNB se pokušava unaprijed opravdati da neće biti u mogućnosti provjeriti sve nepravilnosti u dostavljenim aneksima i izračunima konverzije, a prije svega se to odnosi na točno utvrđivanje veličina i promjena kamata u pojedinim vrstama EUR kredita.

- Gotovo je nevjerojatno da jedno tijelo ovakvog značaja, nadzorno tijelo u poslovanju svih banaka, u jednoj uređenoj državi može javno izjaviti da nije u stanju raditi svoj posao. HNB javno potvrđuje da neće reagirati, da ponovno kasni i da ponovno tolerira evidentna kršenja zakona. HNB ponovno građane prepušta na samovolju banaka i dozvoljava da se dužnike dovodi u bezizlaznu poziciju gdje su dužnici primorani odlučiti u roku 30 dana o prihvatu izračuna konverzije, iako je evidentno da izračuni nisu točni i da su dužnici u osporavanju istih gotovo bespomoćni. HNB najavom da neće stići odraditi nadzor nad provođenjem konverzije preuzima izravnu odgovornost za dovođenje dužnika u ovakvu nezahvalnu poziciju te sve nezakonitosti koje se dogode.

- Udruga Franak je prije puna dva mjeseca (25.9.2015.) poslala zahtjev HNB-u da utvrdi i dostavi sve izmjene kamatnih stopa u eurskim kreditima od 2001. na ovamo za sve banke koje su obuhvaćene zakonom o konverziji. HNB je odgovorio da tek od 2011. godine posjeduje podatke o kretanjima kamatnih stopa. Udruga Franak podnijela je žalbu Povjerenici za informiranje još 3.11.2015. osporavajući ove navode kao neistinite, no sve da je ovo i točno i da HNB uistinu nema podatke banaka o kretanju kamatnih stopa do 2011. godine, HNB je već tada, prije dva mjeseca, morao započeti s radnjama utvrđivanja svih potrebnih podataka kako bi se konverzija mogla nesmetano provesti.

- Udruga Franak odmah nakon zaprimanja prvih Prijedloga konverzije poslala je HNB-u prijave protiv pojedinih banaka gdje je utvrdila teška kršenja ZID ZPK (NN 102/15). Može se slobodno reći da je Udruga Franak zapravo odradila posao koji sukladno Zakonu o kreditnim institucijama i Zakonu o potrošačkom kreditiranju mora raditi HNB i za koji su guverner, svi viceguverneri i zaposlenici HNB-a više nego dobro plaćeni. Dakle, nakon što je Udruga Franak HNB-u detaljno i dokumentirano dostavila nezakonitosti i nepravilnosti u provođenju konverzije od strane banaka, neprihvatljivo je opravdavanje HNB-a da, oni ne mogu u zakonskom roku niti provjeriti naše prijave protiv banaka.

NERAD I NEODGOVORNOST HNB-a

Što se tiče tvrdnji HNB-a kako je nemoguće brzo provjeriti nepravilnosti u aneksima i izračunima, naš savjet HNB-u kako da točno, detaljno i brzo provjeri jest sljedeći:

1. Konzultirati odredbu čl. 23. Zakona o potrošačkom kreditiranju koja obvezuje banke da nadležnom nadzornom tijelu (HNB) u svom, sjedištu i u ostalim prostorijama u kojima obavlja djelatnost i poslove u vezi s kojima nadležno nadzorno tijelo provodi nadzor omogućiti pregled sklopljenih ugovora i da njihove preslike te dostavi druge podatke i poslovnu dokumentaciju potrebnu za utvrđivanje činjeničnog stanja u provođenju nadzora.
2. Za svaku banku odrediti stručnjake koji će provjeriti kako su se kamate u euro kreditima uistinu mijenjale.
3. Uzeti po jedan primjer za svaku vrstu kredita i za svaku vrstu klijenta za svaku početnu kamatu koja je ikad postojala u konkretnoj banci u svakoj godini. Na temelju provjere kretanja kamate, što se

vidi iz realnog otplatnog plana za svakoga odabranog klijenta, utvrditi kako su se kamate uistinu mijenjale.

Udruga Franak drži da za provjeru svih prijavljenih nedostataka HNB-u ne treba više od maksimalno 5 dana predanoga rada, a po potrebi valjalo bi raditi i vikendom. Napomene radi, od dana stupanja zakona na snagu proteklo je 55 dana.

POZIV UDRUGE FRANAK PREMA HNB-u, MFIN I BANKAMA

Pozivamo HNB, predstavnike banaka i Ministarstvo financija na hitno održavanje zajedničkog sastanka s Udrugom Franak gdje će se utvrditi daljnji koraci oko utvrđivanja mjera nadzora provođenja konverzije.

Pozivamo HNB da oformi tim stručnjaka za nadzor koji će po hitnom postupku utvrditi promjene EUR kamatnih stopa za različite kredite i banke, od 2001. godine pa nadalje, a koje će i javno objaviti kako bi dužnicima bile dostupne.

Pozivamo poslovne banke da poštuju Zakon o potrošačkom kreditiranju u potpunosti, da transparentno objave sve podatke i odluke o promjenama kamatnih stopa te iste primjene u izračunima konverzije. Pozivamo poslovne banke da izbace iz aneksa sve odredbe ugovora koje dodatno derogiraju prava dužnika. Pozivamo poslovne banke da uvažavaju sve pogodnosti klijenata, a koje su bile uvažene i u CHF kreditu za istog klijenta, što je u skladu sa zakonom. Pozivamo poslovne banke da odmah svojim klijentima ponude buduće fiksne kamatne stope, bez dodatnog izračuna kreditne sposobnosti, jer manja kamata smanjuje rizike za klijente i banku. Pozivamo poslovne banke da ponude i kunske kredite sa fiksnom kamatnom stopom. Pozivamo poslovne banke da dužnicima čiji su krediti otkazani omoguće otpis zateznih kamata i omoguće daljnju redovnu otplatu kredita te na taj način pokažu socijalnu osjetljivost na koju su se pozivali u tijeku trajanja pregovora s Udrugom Franak i prilikom donošenja zakona o konverziji.

Nakon ove petogodišnje borbe i velikog pada povjerenja građana u bankarske institucije, nakon kolektivnog sudskog postupka, nakon svih pojedinačnih tužbi pred pravosudnim tijelima, nakon svih patnji i nadomak konačnog rješenja za veliki broj građana, Udruga Franak smatra da je potrebno okrenuti novo poglavlje u zaštiti potrošača financijskih usluga. Zato pozivamo poslovne banke da sjednu za isti stol s predstavnicima građana i da započnu proces povrata povjerenja u bankarski sustav jer ovakvo daljnje inatljivo poslovanje i ignoriranje zakona šteti samim građanima ali i bankama te društvu u cjelini.

Udruga Franak neće nestati dok ne nestane bezakonje koje ju je stvorilo.

Udruga Franak